

Arkivnr: 2016/3268-25

Saksbehandlar: Trond-Harald Alvær

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		09.03.2017
Utval for opplæring og helse		14.03.2017
Fylkesutvalet		30.03.2017

Evaluering av alternativ Vg3 slutttopplæring i skule**Samandrag**

Fylkesrådmannen viser til møteprotokoll frå møte i Yrkesopplæringsnemnda 24.11.2016 , sak 48/16, og tilråding frå yrkesopplæringsnemnda, punkt 5:

«Yrkesopplæringsnemnda ber om en sak hvor Vg3 yrkesfag evalueres, og en analyse av behov fremover. I tillegg ber Yrkesopplæringsnemnda om oversikt over lærepassar og tydelig tiltaksplan for rekryttering av lærepassar både i privat og offentlig sektor.»

Forslag til innstilling

Fylkesutvalet tek orienteringa til vitande slik det går fram av saka.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkessjef opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Fylkesrådmannen, 17.02.2017

Mandat:

Yrkesopplæringsnemnda har i sitt møte 24. november 2016 gitt ei tilråding til administrasjonen om å legge fram ei sak der Vg3 yrkesfag blir evaluert, og ein analyse av behov framover. I tillegg ber Yrkesopplæringsnemnda om ei oversikt over læreplassar og ein tydeleg tiltaksplan for rekruttering av læreplasser både i privat og offentleg sektor.

Innleiing:

Vg3, alternativ slutttopplæring i skule, er noko fagopplæringskontoret har organisert ei årrekke, og då spesielt innan elektrikarfaget og TIP-faga. Heimel for oppretting av Vg3 i skule for søkerar er i følgje forskrift til opplæringslova § 6A-9 *Rett til Vg3 i skule*, og i lokal forskrift, Kapittel 3. Formidling, § 25 *Formidling punkt 2*. Retten er gitt for at ungdommane skal ha eit reelt tilbod om Vg3 som byggjer på same Vg2 for å fullføre påbegynt opplæring innan valt programfagområde. Vi har dverre ikkje opplysningar om kven av dei som har fullført opplæringa og bestått fag eller sveineprøva, som er i arbeid eller i annan utdanningssituasjon. Unnataket er i maritime fag der desse opplysningane er formidla til fagopplæringskontoret. Fagopplæringskontoret har tatt for seg perioden og inntaket til skuleåret 2015 – 2016 og 2016 -2017.

Vg3-klassane i kjole- og draktsyrfaget ved Årstad vgs og landbruksmekanikar ved Voss vgs er ikkje tekne med i denne saka. Evalueringa av dei ulike faga er kunnskapshauling frå dei som deltek i Vg3; skular/lærarar, opplæringskontor/bransjekontor og einskilde lærebodrifter.

Kriteria for inntak til Vg3 er i følgje forskrift til opplæringslova § 6A-1:

«Verkeområde og vilkår for formidling til læreplass som lærling eller lærekandidat. Kravet er at søkerar til læreplass som lærling må oppfylla vilkåra til neste trinn for å kunne bli formidla til opplæring i bedrift på neste trinn. Dette inneber mellom anna at søkeren må ha bestått faga innanfor programområdet på Vg2 jf. § 6-28 for å kunne formidlast på Vg3, eller ha faglege føresetnader for å følgje opplæringsåret på neste nivå, jf. § 6-37.»

§ 6A-9. Rett til Vg3 i skole

Søkerar som har lovfesta rett til opplæring etter opplæringslova § 3-1, men ikkje får tilbod om læreplass, har rett til inntak i eit programområde på Vg3 som byggjer på det programområdet på Vg2 som søkeren har gjennomført. Fylkeskommunen skal tilby søkeren opplæring i skole dersom søkeren ønskjer det, og dersom dei ikkje kan skaffe læreplass innan 1. september. Tilsvarande plikt til å tilby opplæring i skole gjeld der læreplanverket fastset eit anna opplæringsløp.»

Det er også presisert i lokal forskrift Kapittel 3 Formidling § 25 første og andre ledd:

«Alle søkerar med opplæringsrett vert formidla etter at søknadsfristen er gått ut. Søkerar som ikkje er kvalifisert til formidling, vert tekne ut av formidlinga seinast 1. august.

§ 25, andre ledd, Søkerar med opplæringsrett som ikkje har fått læreplass innan 15. august, skal få tilbod om Vg3 i skule innan 15. september.»

Utgreiing av saka:

For skuleåret 2016 – 2017 har fagopplæringskontoret etablert alternativ slutttopplæring i skule for ei rekke fag. Det er både skuleløp og kombinasjonar med skular og praksisbedrifter/opplæringskontor. Vi møtte ei stor utfordring allereie i slutten av 2014 og i byrjinga av 2015. Fallet i dei norske oljeinntektene begynte å ramme leverandørindustrien i eit slikt omfang at lærebodriftene ikkje var i stand til å ta inn alle ungdommar som gikk ut av til dømes Vg2 industriteknologi. Det same forholdet galdt også frå Vg2 Elenergi, Vg2 Bilfag, Vg2 Maritime fag, vg2 Brønn teknikk og Vg2 IKT-Servicefag. Det gav det resultatet at etterspurnaden etter

lærlingar til elektrikarfaget og IKT-servicefaget ikkje var like stor som talet på intensjonsavtalar inngått i ovannemnde fag skulle tilseie.

Hordaland Fylkeskommune v/fagopplæringskontoret har valt å prioritere å gi ei slutttopplæring som byggjer på same Vg2 som eleven har avslutta. Unntaket var dei som gjekk ut av Vg2 Brønn teknikk våren 2016 og hadde søkt lærepass som boredekkssoperatørar. Desse fikk tilbod om allmenn påbygg. Det var ikkje mogleg å etablere Vg3-plassar innanfor eige fylke til ein stykkpris som kunne forsvarast når utgangspunktet for godtgjersle per elev er basis I-tilskot. Dette var ikkje i tråd med vilkåra for Vg2-kurs, men elevane fekk oppfylt ungdomsretten. Dei kan sjølv sagt kome tilbake og søkje lærepass frå hausten 2017, og vil bli formidla til eventuelt tilgjengelege lærepasser.

Tilgjengelege lærepassar i faga der det er starta alternativ Vg3 Opplæring i skule

Talet på tilgjengelege lærepassar kan vi ikkje seie noko om, men vi kan seie noko om kor mange intensjonsavtalar vi har med dei ulike læreverksemndene. Sjølv om talet på intensjonsavtaler er høgt, er det svært usikkert om bedriftene tek inn like mange lærlingar som talet på intensjonsavtalar skulle tyde på. Fagopplæringskontoret opplever stadig at verksemder ikkje kan ta inn lærlingar slik det var planlagt då intensjonsavtalen blei send inn. Det kan skuldast hendingar som heng direkte saman med livsgrunnlaget for verksemda, som tap av anbod eller svikt i etterspurnad av verksemda sine varer og tenester.

Vg 2 – Industrieknologi

Her er det oppretta klasser ved HOP Komptansesenter for platefaget, sveisefaget og industrimekanikar-/montørfaget. Her får dei praktisk opplæring i faget av profesjonelle instruktørar innan sitt fag. Dette er i samarbeid med Askøy vgs der ungdommane er elevar. Skulen har ansvar for å reparere eventuelle manglar i fellesfag for at ungdomane skal vere kvalifiserte til å kunna motta fag-/sveinebrev ved bestått prøve.

Hausten 2015 starta 22 elevar i dette tilbodet til eitt år opplæring. 93% av dei oppmelde elevane bestod fagprøva ved første gongs forsøk. Dei resterande bestod etter andre gongs prøve. Det blei også starta opplæring hausten 2016, men med berre 16 elevar. Dei sist inntekne elevane har ikkje gjennomført fag-/sveineprøve.

Det er også oppretta Vg2-opplæring i CNC-operatørfaget ved Osterøy vgs. Her får elevane både praksis og eventuelt teori reparasjonar i fellesfag ved skulen. Den praktiske opplæringa vert gjennomført av innleidte instruktørar frå lokale industribedrifter på Osterøy. Opplæringa her er også eitt år. Alle bestod fagprøva på normert tid.

Det blei hausten 2015 også starta Vg3 i sveisefaget v/Kværner Stord i samarbeid med Stord vgs. Fire elevar starta opplæringa. Alle bestod fagprøva mykje godt etter eitt års opplæring. Ein elev valde å slutte rett etter at tilbodet hadde starta. Hausten 2016 var det ikkje behov for Vg3 i TIP på Stord.

Evaluering av tilbodet i TIP-faga:

Med bakgrunn i elevmassen som gjennomfører Vg3 alternativ slutttopplæring som byggjer på Vg2 industrieknologi, ser det ut som eit kvalitativt godt opplæringsløp med høg grad av beståtte fagprøver ved første gangs prøve. Det har lukkast ungdomar som har deltatt på Vg3 og fullført med bestått fagprøve, å finne relevant arbeid i industrien. Etter at denne delen av bransjen fekk ein generell nedgang i etterspurnad av varer og tenester, er det blitt vanskelegare også for denne gruppa elevar å finne seg relevant arbeid. Talet på søkjrar til TIP-faga er sterkt nedgåande, slik at skuletiboden blir redusert i takt med søkerjartalet. Behovet for Vg3 vil nok forsvinne ettersom det ikkje kjem fleire søkerar til TIP. Det er framleis eit overskot på ungdommar som allereie er elevar på Vg2 industrieknologi.

Forventa tilgang på lærepassar i tida som kjem til elevar som kjem fra Vg2 industriteknologi

Her er utgangspunktet dei ungdomane som kjem fra Vg2 industriteknologi. Dette er det Vg2-kurset som kvalifiserer til flest fag. Det betyr ikkje at det er tilgang på fleire lærepassar i dei andre faga. Dei sist nemnde faga er små fag med få eller ingen lærepassar tilgjengeleg. Det vil truleg ikkje avhjelpe situasjonen i stor grad om fleire ungdomar gjer andre val.

Dei som er kvalifiserte til formidling til lærepass og ikkje får eit tilbod, vil nok også i åra som kjem ha behov for alternativ slutttopplæring Vg3, men det vert forventa at behovet minkar ettersom ungdomane søker seg til andre programfagområde.

Vg2 – Kjøretøy

Hausten 2015 og 2016 blei det starta opp Vg3 Bilfag lette kjøretøy på Slåtthaug videregående skole. Dette var ei gruppe elevar som hadde låge karakterar frå Vg2 kjøretøy, og i kombinasjon med høgt fråvær var denne gruppa elevar eit utval som næringslivet takka nei til. Dei var kvalifiserte til formidling til lærepass. Dette er eit skuleløp på 18 månader der skulen nytta sine samarbeidsbedrifter til utplassering i praksis. Grunna elevsamansetninga og føregåande skuleresultat er dette eit krevjeande Vg3-løp for skulen å gjennomføre. Dessutan er belastninga på skulen sine samarbeidsbedrifter stor. Ein kan frykte at dette på sikt ikkje er bærekraftig, då konsekvensen er at bedriftene begynner å seie nei til vidare utplassering av t.d. YFF-elevar.

Evaluering av tilbodet i bilfaget lette kjøretøy:

Salet i bilbransjen var i 2016 veldig høgt, men fagopplæringskontoret oppfattar det slik at det er dei ungdomane som har gode skuleresultata og lite fråvær, som får seg lærepass. Dei som står igjen utan tilbod, er dei utsette med svake skuleresultat og høgt fråvær. Det ligg ikkje føre noko resultat på dei Vg3-elevane som starta opplæringa hausten 2015. Tidspunkt for fagprøve er nært føreståande og ikkje gjennomført på det tidspunktet evalueringa er skiven. Vg3-tilbodet i bilfaget lette kjøretøy er forventa å bli oppretthalde i åra som kjem for å gje elevane med svake skuleresultat - men som samstundes er kvalifisert til formidling til lærepass - eit relevant tilbod.

Forventa tilgang på lærepassar i tida som kjem til elevar som kjem fra Vg2 kjøretøy

Det som også er ein del av biletet, er at talet på el-bilar som vert seld er høgt og aukande. El-bilar har eit mykje mindre servicebehov enn kjøretøy som nytta fossilt drivstoff. Dette vil også kunne medføre lågare inntak av lærlingar til bilfaget lette kjøretøy. Viss vi tek utgangspunkt i heile bilfaget - det som omhandlar bilskade- og billakk, og til dels reservedelsfaget - er det fleire lærepassar tilgjengeleg enn det er søkerar. Kunne ungdomane gjort eit omval, ville talet på lærepasser vore meir i samsvar med talet på elevar som kjem frå Vg2 bilfaget lette kjøretøy og Vg2 bilskade lakk og karosseri. Vg3 -tilbodet i bilfaget lette kjøretøy forventast å bli oppretthalde i åra som kjem for å gje dei elvane som bransjen seier nei til, eit relevant tilbod.

Vg2 – Elenergi

Det er både i januar 2015, 2016 og 2017 starta opp alternativ slutttopplæring Vg3 i elektrikarfaget. Dette er eit samarbeid mellom opplæringskontoret for Elektrofag Bergen & Omegn (OKEL) og Slåtthaug vgs. Elevane gjennomfører eit opplæringsløp på 18 månader. Grunna overlapping og lengda på opplæringa har denne ordninga avvikande starttidspunkt. Denne elevgruppa får også undervisning i teori til eksamen ELE3002 som kvalifiserer til å kunne avgjenge fagprøva i elektrikarfaget. Denne elevgruppa har gode skuleresultat og lågt fråvær. At denne gruppa elevar ikkje får lærepass, er det fleire årsaker til. Talet elevar frå Vg2 Elenergi er stort, og mange lærebedrifter tar også inn lærlingar som ikkje har ungdomsrett. Det har likevel vist seg at OKEL har fått sine medlemsbedrifter til å ta inne nokre av Vg3-elevane til ordinær lærepass. For kullet 2015 fekk 12 av 14 lærepass. I 2016 var det berre to elevar som fekk tilbod om ordinær lærepass av 14 som begynte. 5 har slutta og dei resterande 7 er fortsatt elevar. For kullet som blei tatt inn i januar 2017, er det inga endring, bortsett frå at dette kullet er på 10 elevar.

Det har i tillegg vore starta opp Vg3 i elektrikarfaget på Stord. Hausten 2015 vart 10 elevar innkalla. 5 elevar takka nei til tilbodet, 5 elevar starta, 1 fekk ordinær lærepllass. Dette tilbodet vert gjennomført av Stord vgs. Praksis vert organisert av skulen i eigne verkstader og i samarbeid med elektrikarbedrifter skulen nyttar i til dømes YFF. Restteorien i elektrikarfaget vert gjennomført ved starten av opplæringa. Hausten (november) 2016 starta 12 elevar; 1 fekk lærepllass med det same. 11 elevar er godt i gang med opplæringa, ingen fråfall så langt.

Evaluering av tilbodet i elektrikarfaget:

Av elevane som starta i tilbodet i januar 2015 var det eit høgt tal elevar som fekk tilbod om ordinær lærepllass på grunnlag av dei erfaringane den einskilde verksemd hausta ved at eleven var utplassert i verksemda. Det same var ikkje tilfelle for dei som starta i januar 2016. Då var biletet heilt endra med ein betydeleg nedgang i aktiviteten i bransjen, og berre to av elevane fekk tilbod om ordinær lærepllass. Bransjen har ved fleire høve meld tilbake til Hordaland fylkeskommune at talet på Vg2-plassar innan elenergi er altfor høgt og ikkje dimensjonert i forhold til bransjen sine behov. Elektrikarfaget er eit fag som også i landsovereinskomsten for elektrofag har eit skarpt skilje mellom elektrikar som kjem med fagbrev frå Vg3 i skule og dei som har fagbrev frå normalmodellen. Dette er negativt forsterkande for dei som ikkje får eit ordinært tilbod om lærepllass der bransjen sjølv vurderer opplæringa som ikkje kvalitativt god nok, sjølv om opplæringa varer i 18 månader.

Fagopplæringskontoret vurderer behovet for Vg3 innan elektrikarfaget som stort i åra som kjem grunna talet på elevar som kjem frå Vg2 elenergi og er kvalifiserte til formidling til lærepllass i elektrikarfaget. Det er også usikkert kor lenge bransjen og deira medlemsbedrifter er villige til å gjere ein dugnad for å avhjelpe situasjonen med overkapasitet. Vg3-tilbodet på Stord er slik det er meld til fagopplæringskontoret i god gjenge med positiv haldning blant verksemndene. At skulen gjennomfører restteorien i starten av opplæringa, gjer elevane meir attraktive for verksemndene som tek dei inn i praksis. I tillegg til samarbeidande verksemder har Stord vgs eigne verkstader til å gjennomføre ein del av den praktiske opplæringa sjølve.

Forventa tilgang på lærepllassar i tida som kjem til elevar som kjem frå Vg2 elenergi

Dei ungdomane som går ut frå Vg2 elenergi, er også kvalifiserte til fleire lærefag der det diverre berre er få eller ingen læreplassar tilgjengeleg. Unntaket er telekommunikasjonsmontørfaget som melder om aukande behov for læringer og har eit ynskje om fleire søkjavar, eventuelt at ungdom som kjem frå Vg2 elenergi gjer eit omval av fag. Dette faget har forventningar om behov for fleire læringer i åra som kjem. Det same gjeld også for signalmontørfaget grunna dei store utbyggingane som skjer innan skinnegåande transport i vår region.

Vg2 – Brønn teknikk

Hausten 2015 blei det starta opp Vg3 i Brønnfaget, havbotninstallasjonar; eit samarbeid mellom Bergen Maritime vgs, Live2Learn Flerfaglig Opplæringskontor (L2L) og FMC Technologies, som er ei medlemsbedrift i L2L. Det starta 5 elevar som er utplassert hjå FMC. Ein elev har slutta. Det står igjen 4 som skal avlegge fagprøve i løpet av april 2017 etter 18 månaders opplæring. Dette er det Vg3-løpet som har hatt dei største utfordringane med å kunne gjennomførast. Det er eit faktum at Vg3-elevar ikkje får tilbod om opplæring offshore, men all opplæringa blir gitt i vedlikehaldsverkstaden til FMC Technologies. Grunna læreplanen i Vg3 for faget er 18 månader opplæring vurdert som i underkant av kva det burde vere. Tidsfaktoren stiller store individuelle krav til den enkelte deltakande elev for at ho/han skal nå dei mål i læreplanen som skal kvalifisere for fagprøva.

Evaluering av tilbodet i havbotninstallasjonar

Dette har vore eit svært krevjande opplæringsløp for dei involverte. Sjølv om elevane har vore utplassert hjå FMC Technologies i alle 18 månadene, manglar offshoredelen i opplæringa, som omfattar om lag 30 % av måla i læreplanen. Her skal det nemnast at verksemda har prøvd å lage øvingar som ligg tett opp til

aktivitetar offshore. Utfordingar med simuleringar er at dei ikkje speglar eit offshoremiljø og dei utfordingar som ligg i dette.

Både elevar og instruktørar har peika på at lengda på opplæringa ikkje er lang nok. Vg3- læreplanen i havbotninstallasjonar er svært innhaldsrik med mange læreplanmål som er krevjande ved 24 månader opplæring. (12 månader opplæring og 12 månader verdiskaping). Ovannemnde Vg3-løp er ikkje tilrådeleg å gjennomføre som eit 18 månaders opplæringsløp der offshoredelen ikkje er teken med. Det skal også nemnast at dei ordinære lærlingane i verksemda heller ikkje har fått reise offshore, men det kan kompensera delvis med at dei er i verksemda i 24 månader og gjennomfører dei same simuleringane som Vg3-elevane. Det er ikkje tilrådeleg å gjennomføre alternativt Vg3 i dei oljerelaterte faga der offshoredelen er ein stor del av opplæringa. Ungdom som søker læreplass i oljerelaterte fag, er ungdom med gode skuleresultat, og desse kunne profittere på å kunna ta påbygg til allmennfag og behalde retten til å bli formidla til læreplass året etter, sjølv om det er veldig usikkert om situasjonen i ovannemnde fag har endra seg i ein slik grad at dei igjen tek inn lærlingar i faga.

Forventa tilgang på læreplassar i tida som kjem til elevar som kjem frå Vg2 brønn teknikk

Dei ungdomane som går ut frå Vg2 brønn teknikk, er kvalifisert til lærefag som er avhengig av at oljeindustrien har nok oppdrag. Det er diverse ikkje situasjonen for faga. Bransjen sjølv forventar vanskelege tider i åra som kjem.

Vg2 – Maritime fag

Hausten 2015 og 2016 er det starta Vg3 i Matros- og motormannfaget. Dette er eit samarbeid mellom Bergen Maritime vgs og SS Statsraad Lehmkuhl om 12 månaders opplæring. Elevane får også logga 12 månaders fartstid for å kunne løyse ferdighetssertifikata i høve til STCW-konvensjonen. Elevane følgjer SS Statsraad Lehmkuhl sitt seglingsmønster gjennom eit heilt år. I 2015 starta det med 5 elever, 2 i matrosfaget og 3 i motormannfaget. Hausten 2016 starta det opp 8 elevar; 6 i matros- og 2 i motormannfaget. Alle har bestått fagprøva på normert tid. Ein elev frå 2015-kullet valde å sluttet.

Evaluering av tilbodet i maritime fag

Gjennomføringa av Vg3 i Matros- og motormannfaget har til no vore svært vellukka. Opplæringa som dei har fått om bord på SS Statsraad Lehmkuhl, har vore allsidig, og alle elevane har bestått fagprøva med godt resultat. Tilbakemeldingane frå elevane og mannskapet på skipet er veldig positive. SS Statsraad Lehmkuhl er ein læringsarena som byr på utfordringar for elevane som gjerne ikkje er om bord i fartøy til dagleg. Alle elevane melder tilbake om eit god miljø og grundig og solid opplæring i faga sine. Dei fleste av kullet frå hausten 2015 er i dag elevar ved Bergen maritime fagskole. Dette er eit tilbod som bør vidareførast viss det ikkje skjer endringar i næringa som gjer at dei igjen tek inn lærlingar, slik at tilbodet om alternativt Vg3 blir overflødig.

Forventa tilgang på læreplassar i tida som kjem til elevar som kjem frå Vg2 maritime fag

Dei ungdomane som går ut frå Vg2 maritime fag, er kvalifiserte til to lærefag, matrosfaget og motormannfaget. Hausten 2016 blei det ein liten auke på inntak av lærlingar, og da spesielt til fiskeflåten. Trass i dette var det naudsnyt å etablere Vg3 for dei som ikkje fekk tilbod om læreplass. Prognosane for skipsnæringa er framleis usikker med eit stort tal offshoreskip i opplag. Innan fiskeri og anna skipsnæring er det grunn til forsiktig optimisme, slik at behovet for Vg3-plassar er forventa å vere på eit relativt lågt nivå.

Vg2 – IKT – Servicefaget

Dette er et reint skuleløp som varer i 12 månader. Opplæringa er i regi av Amalie Skram vgs. Her var det start både hausten 2015 og 2016 med 19 elevar i 2015 og 22 elevar i 2016. Av 2015-kullet har to elevar fått løyve til å ta Vg3 over to år. 1 elev fekk ordinær læreplass, og 1 slutta til påske 2016. Dermed var det igjen 14 elevar som avla fagprøve i faget. Av 14 elevar bestod 11. Prøvenemnda opplyser at resultatet av prøvene som var til vurdering, var heilt på linje med dei som har gjennomført ordinær læretid i næringslivet.

Evaluering av tilbodet i IKT-Servicefaget

Tilbakemeldingane er her heilt eintydige. Dette Vg3-løpet passar godt som eit skuleløp, slik Amalie Skram vgs har organisert opplæringa. Noko overraskande er det at elevar med berre 12 månaders opplæring har same resultat som ungdomar med ordinær lærekontrakt i ei bedrift. Årsaka til dette er ikkje klarlagt, men ei årsak kan vere at ungdomar som søker seg til dette faget, er spesielt motiverte og har tileigna seg stor kunnskap om faget frå barnsbein av.

Forventa tilgjenge på læreplassar i tida som kjem til elevar som kjem fra Vg2 IKT-Servicefag

Dei ungdomane som går ut frå Vg2 IKT-Servicefag, er berre kvalifiserte til IKT-Servicefaget. Dette faget har få intensjonsavtaler og endå færre læreplassar tilgjengeleg. Dei verksemde som tek inn lærlingar, gjer dette utanom dei offisielle kanalar (Vigo). Det er grunn til å tru at det vil vere behov for å gjennomføre Vg3 i IKT-Servicefaget for dei fleste elevane som er kvalifisert til formidling til læreplass etter Vg2 IKT-Servicefaget.

Analyse av framtidig behov og kva som må gjerast

Fagopplæringskontoret sitt arbeid med å rekruttere nye lærebedrifter i offentleg og privat sektor er tatt inn i Regional plan for kompetanse og arbeidskraft, som skal ha perspektiv for perioden 2017 – 2030. Planen er framleis under arbeid, og det kan kome endringar før planen vert vedteken. Hovudmåla i planen er:

Betre balanse mellom tilbod og etterspurnad etter kompetanse og arbeidskraft i Hordaland

- *Arbeidslivet i Hordaland skal ha naudsynt kunnskap og kompetanse til å møte framtidige omstillingssbehov gjennom tilgang til relevant etter- og vidareutdanningstilbod og tilpassa utdanningsløp.*
- *Arbeidslivet sitt behov for arbeidskraft og kompetanse skal vere styrande for dimensjoneringa av utdanningar som er særskilt etterspurd i den regionale arbeidsmarknaden*
- *Betre tilpassing mellom vidaregåande opplæring, fagskule og universitet/høgskule slik at det blir tydelegare og enklare å vandre på langs i utdanningssystemet*
- *Innbyggjarane i Hordaland skal ha tilstrekkeleg tilgang til profesjonell, offentleg og gratis karriererettleiing, med vekt på karrierelæring, i den livsfasen dei er i.*

Fagopplæringskontoret legg følgjande føresetnader til grunn for å lukkast med strategiane om å nå måla i planen:

Strategiar som skisserer korleis ein vil arbeide for å oppnå måla, kva verkemiddel som skal takast i bruk og kva for arbeidsmetodar som er mest relevante.

I regional plan for kompetanse og arbeidskraft er følgjande strategiar prioritert:

- *Etablere eit forpliktande samarbeid om utdanningstilbod mellom næringslivet, kommunar og utdanningsaktørane*
- *Sikre eit oppdatert kunnskapsgrunnlag om noverande og framtidig kompetansebehov i arbeidslivet*

Tiltak

- *Utarbeide modell for forpliktande samarbeid om tilbod og etterspørsel av kompetanse og arbeidskraft i Hordaland mellom næringslivet, kommunar og utdanningsaktørane.*
- *Vidareutvikle metodar og verktøy for å skaffe seg oversikt over og kunnskap om arbeidsmarknaden og framtidige kompetansebehov som aktørane kan slutte seg til.*

- *Utarbeide eit opplegg for systematisk bruk og fortolking av analysane for å tilpasse utdanningstilbodet til arbeidslivet sine behov.*

I tillegg til ovannemnde er også «Aksjon lærebodrift» eit verkemiddel der partane i arbeidslivet kvar innan sin del av arbeidslivet jobbar målretta for å auke talet på lærebodrifter i privat og offentleg sektor. Fagopplæringskontoret yter økonomisk tilskot til aktørane i ordninga.